

Tots hem llegit Foix

J. V. Foix ha mort. Però, com se sol dir, la seua obra viu i està present en els versos dels nostres poetes, oferint el seu mestratge i alhora obrint nous camins, noves possibilitats d'expressió. Quinze poetes, ben representatius, en donen testimoni.

E. S.

Se'n ha mort Foix. Amb ell desapareix tota una època, esplèndida, de la cultura catalana. En queden molt pocs, ja. En dos anys curts ens han deixat Espriu, Vinyoli, Oliver, i ara, de sobte, Foix. Un dels més grans. És el moment, doncs, dels homenatges a darrera hora. L'obra de Foix era una combinació reeixidíssima d'arcaisme i de modernitat absoluta, amatent per igual al que roman i al que canvia. Els camins que encetava, i els que permetia entrellucar, van ser in comptables. Una generació de poetes ha tingut Foix de mestre. De la influència evident i fonda, voluntària, a l'inevitable ressò d'un mot, d'una cadència, tots han llegit Foix. La història de la poesia catalana sense ell seria una altra cosa, una altra cosa molt més petita, però.

Així, hem cregut que era un bon homenatge que els nostres poetes parlessen de com els influí la lectura de Foix. Des de tots els corrents, dels més distants als més pròxims: del respecte de qui ha triat uns altres camins a l'agraïment de qui el prengué com a model. De qui el llegí en iniciar l'aprenentatge fins a qui té, sempre, els poemes foixians vora el capçal del llit. Els nostres poetes hi han respost. En tots ells l'obra de Foix continua viva.

Vicenç Altaió. Per a mi va ser una influència total. Foix estava sempre molt atent a tots els corrents innovadors, literaris i plàstics i era al capdavant de moltes iniciatives editorials novedoses. Admiro tota la seva aventura de llenguatge i de pensament, el seu món, la manera en què conjuminava avantguarda i tradició, una cosa fins i tot d'acord amb el que seria una reflexió seriosa sobre el concepte de postmodernitat. O també el sentit de la disgregació del *Jo*, la multiplicitat de veus, com les heteronímies. En conjunt, una problemàtica molt pertinent en el moment actual i que m'interessa molt.

Altaió, Palacios, Piera, Martínez Marzo, Marc Graneil, Isabel Bes i Vicent Alonso.

Josep Palacios. La veritat és que influir, no m'ha influït gran cosa, tot i que vaig tenir la sort de conèixer-lo en persona. Ara, evidentment, la seua obra poètica és una de les més importants que s'han escrit en català. Jo la respecte molt.

Josep Piera. Resulta difícil de parlar-ne, ara. Però des del primer moment, el meu primer poema en català, hi ha una cita de Foix, era un exemple a tenir molt en compte. Ell encarnava un model dins la literatura catalana i una aspiració íntima a la síntesi de tradició i modernitat (des

del món medieval al surrealisme). A més, hi havia la llengua pleníssima de Foix, com un emmirallament de les possibilitats de la llengua catalana. Era una experiència molt colpidora, fonamental.

Miquel de Renzi. Va ser per a mi un descobriment molt important. Sobre tot un llibre de Foix, *Darrer comunicat*, que em va influir molt. Fins i tot vaig comprendre que havia de deixar de llegir Foix si volia escriure alguna cosa meua. Perquè era una temptació molt gran. M'ha influït molt, va ser una de les meves primeres lectures serioses.

Francesc Parcerisas. La veritat és que només en reconec una influència com a lector, de formació. Però crec que no hi ha una influència més directa en la meua obra, tret d'alguna cosa molt esparsa. Té una importància, clar, dins el fons de les lectures en el meu període formatiu.

Isidre Martínez Marzo. Foix, com s'ha dit sempre, és qui millor ha sabut

conjuntar les formes més noves i els clàssics, qui millor ha sabut incorporar un lèxic amplíssim en la seua poesia, qui millor ha fet servir les paraules. *Sol i de dol* i *Onze nadals i un cap d'any* em colpiren molt, sobretot. Era l'últim gran que ens quedava.

Marià Villangómez. És un dels poetes que més he admirat. Pel seu do de llengua, el seu esperit innovador i d'altres aspectes. El vaig conèixer personalment i la seva conversa també era apassionant. Però sobretot hi ha la lectura de la seva obra, que era admirable.

Marc Granell. Particularment, em va influir poc. M'agradava molt, com a gran poeta que era, però la línia d'escriptura que jo he triat és distinta. Tinc alguna citació, però no hi ha cap influència directa forta, a banda de l'aprenentatge, òbviament, que significa llegir-lo.

Isabel Bes. El seu treball serveix per a qualsevol poeta que hagi vingut després. Per als poetes joves és molt im-

portant i molt útil poder conèixer autors que han fet una tasca amb el llenguatge com la que va fer Foix.

Vicent Alonso. Foix va ser un dels primers autors catalans que vaig llegir. Em resultava molt pròxim al que jo entenia per poesia: un mètode, sobretot, de coneixement, per altres vies. El cosmos de Foix m'atreia moltíssim. Només més endavant, ho he de reconèixer, vaig poder copsar la bellesa, l'extraordinària bellesa formal de la poesia de Foix.

Eduard Verger. Sempre he admirat aquella contundència en la conjunció de les paraules, la ressonància profunda de cada síl·laba, d'un ritme insòlit i potent, de la seua poesia. Vol-dria, és clar, que tot això hagués influït en la meua poesia.

Vicent Berenguer. Foix, per a mi, és un autor fonamental. És fotut de parlar-ne, així, de sobte. És un autor de capçal del llit. Un món suggerent, obsessionant fins i tot. El trobe una de les influències més positives i esti-

mulants de la poesia catalana per les possibilitats centrífugues de la seua obra, per les vies que obri. Crec que qui el llig no se'n pot desfer.

Gaspar Jaén Urban. Vaig valorar la poesia de Foix quan em vaig acostar al seu llenguatge, que és enlluernador, i m'influï molt en els meus començaments poètics.

Miquel Ferrà. Era un clàssic. Un dels símbols que ens quedaven vius. En uns moments ben difícils de la nostra cultura, la postguerra, Foix en representà la continuïtat i els que hem vingut després hem après de la seva trajectòria. Té el valor de tots els clàssics: un punt de partida per a nous camins.

Manuel López Crespí. Té una gran importància, insubratllable. Com Espriu, forma part del que hem llegit des de petits. Moltes vegades no t'hi fixes ni saps valorar el que li deus justament perquè has començat a aprendre amb ell. Perquè li deus moltíssim. □

